

# Polska Grupa Badań Nowotworów Głowy i Szyi



JANUSZ  
SKOWRONEK

13 i 14 października 2008 r. odbywała się w Warszawie konferencja naukowa zorganizowana przez Polską Grupę Badań Nowotworów Głowy i Szyi. Poświęcona była najnowszym osiągnięciom w chirurgii, radioterapii i chemioterapii nowotworów głowy i szyi.

W jej trakcie wygłoszono wiele interesujących wykładów. Wśród gości warto wymienić takich znakomitych naukowców, jak prof. Patrick J. Gullane, kierownik Kliniki Nowotworów Głowy i Szyi (Princess Margaret Hospital, University of Toronto), prof. Chris O'Brien, dyrektor Sydney Cancer Centre (University of Sydney), prof. Jochen A. Werner, kierownik Oddziału Otolaryngologii, Nowotworów Głowy i Szyi (University of Marburg, Niemcy), prof. Kian Ang, kierownik Kliniki Radioterapii (University of Texas M.D. Anderson Cancer Center), prof. Jatin P. Shah, przewodniczący Ogólnosiwiatowego Programu Edukacyjnego dotyczącego Nowotworów Głowy i Szyi, kierownik Kliniki Nowotworów Głowy i Szyi (Memorial Sloan-Kettering Cancer Center, New York City) i prof. William Ignace Wei, kierownik Kliniki Chirurgii (University of Hong Kong, Queen Mary Hospital, Hongkong).

Nowotwory głowy i szyi zaliczane są do grupy nowotworów, których leczenie jest bardzo trudne. Jest to związane przede wszystkim z lokalizacją anatomiczną oraz biologią guza. Każde leczenie, a zwłaszcza chirurgiczne, tej okolicy anatomicznej wiąże się z zagrożeniem dysfunkcją ważnych dla życia organów oraz dramatycznym obniżeniem jakości życia. Dlatego współdziałanie w ustalaniu programu leczenia musi być zawsze indywidualizowane i zespołowe. W Polsce rocznie notuje się średnio 8 tys. nowych zachorowań na nowotwory głowy i szyi. Liczba ta co roku zwiększa się o kilkadziesiąt nowych zachorowań. Pomimo rozwoju wszystkich dziedzin medycyny, wyniki leczenia w tej grupie nowotworów są niezadowolające i wynoszą ok. 50 proc. pięcioletnich przeżyć. Dopiero w ostatnim okresie obserwuje się nieznaczny poprawę.

Polska Grupa Badań Nowotworów Głowy i Szyi powstała w roku 2003 jako interdyscyplinarna instytucja, skupiająca specjalistów z zakresu otolaryngologii, chirurgii szczękowo-twarzowej, neurochirurgii, radiologii, patomorfologii, biologii molekularnej, chemioterapii, onkologii klinicznej, czyli wszystkich specjalistów prowadzących opiekę nad chorym z nowotworem głowy i szyi. Nadrzędnym celem towarzystwa jest promowanie interdyscyplinarnych zespołów leczenia, poprawa jakości leczenia, edukacja podyplomowa, utworzenie nadspecjalizacji w zakresie leczenia nowotworów głowy i szyi oraz prowadzenie własnych i wspólnych, wielośrodkowych badań naukowych krajowych i europejskich. Towarzystwo liczy 250 członków reprezentujących różne dziedziny medycyny i stale się powiększa.

Po raz pierwszy od wielu lat polskie towarzystwo naukowe (Polska Grupa Badań Nowotworów Głowy i Szyi) zostało

członkiem International Federation of Head and Neck Oncological Societies (IFHNOS) z siedzibą w Nowym Jorku.

Planowanie i wykonywanie procedur diagnostycznych i leczniczych w zakresie głowy i szyi wymaga bardzo gruntownych podstaw anatomicznych, zrozumienia skomplikowanych relacji przestrzennych i czynnościowych ważnych dla życia struktur anatomicznych należących do wielu układów, narządów i tkanek, a skoncentrowanych na niewielkim obszarze.

We wczesnym, ograniczonym stadium choroby wybór skutecznej metody leczenia nie nastęrcza trudności. Leczenie operacyjne i radioterapia dają dużą szansę trwałego miejscowego wyleczenia. Nowotwory głowy i szyi to przede wszystkim rak języka, rak dna jamy ustnej, rak migdałka, rak gardła środkowego, rak gardła dolnego, rak krtani, nowotwory szczęki, oczodołu, podstawy czaszki, tarczycy oraz części szyjnej przełyku.

**Cały czas trwają poszukiwania idealnego, skutecznego standardu leczenia dla tej dużej grupy raków. Niejednorodnej pod względem lokalizacji, zaawansowania, a przede wszystkim dynamiki wzrostu.**

Podjęmowane są próby kojarzenia radio-, chemioterapii z leczeniem operacyjnym oraz próby wykonywania biologicznych modyfikatorów promieniowrażliwości w celu zwiększenia efektywności radioterapii.

Równocześnie nie ustają poszukiwania nowych, molekularnych czynników preedykcyjnych i prognostycznych. Czynniki histokliniczne, którymi dysponujemy od dziesięcioleci, są niewystarczające do indywidualnego optymalnego leczenia chorych.

Rozległe, zaawansowane nowotwory rejonu głowy i szyi, naciekające struktury kostne twarzoczaszki stanowią grupę najbardziej zaniedbaną pod względem terapeutycznym. Od niedawna chirurdzy głowy i szyi starają się usuwać rozległe zmiany nowotworowe w obrębie twarzoczaszki, stosując równocześnie techniki rekonstrukcyjne i mikronaczyniowe.

W związku z dynamicznym rozwojem medycyny, co roku pojawiają się nowe możliwości leczenia, które w sposób zasadniczy mają wpływ na jakość i długość życia chorych. Dlatego też tak ważna jest edukacja medyczna wszystkich, którzy biorą udział w leczeniu chorych na nowotwory głowy i szyi.

W 2006 r. Polska Grupa Badań Nowotworów Głowy i Szyi zorganizowała w Poznaniu 5<sup>th</sup> European Workshop on Basic Biology of Head & Neck Cancer. W dwudniowej konferencji wzięło udział ponad 150 osób z całego oświata. Najlepsze laboratoria zajmujące się biologią molekularną prezentowały najważniejsze osiągnięcia i oczekiwania w zakresie biologii nowotworów głowy i szyi.

Prezesem Polskiej Grupy Badań Nowotworów Głowy i Szyi jest prof. dr hab. n. med. Wojciech Golusiński, ordynator Oddziału Nowotworów Głowy i Szyi Wielkopolskiego Centrum Onkologii.